

**Uchwała nr XXIV/236/09
Rady Gminy Hażlach z dnia 23 kwietnia 2009 roku**

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Zdrowotnego na rok 2009, dotyczącego szczepień profilaktycznych dzieci z terenu Gminy Hażlach przeciwko bakteriom Pneumokoki.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /Dz.U. Nr 142/01/1591 z późn.zm./ w związku z art. 7 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych /Dz.U. Nr 164/08/1027 z późn zm./ - **Rada Gminy Hażlach**

u c h w a ł a :

§ 1

Przyjąć Gminny Program Zdrowotny na rok 2009, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Hażlach.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Karol Czempel
mgr inż. Karol Czempel

Gminny Program Zdrowotny na rok 2009
dotyczący szczepień
profilaktycznych dzieci z terenu Gminy
Hażlach przeciwko bakteriom
Pneumokoki

Na jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z zapisem art. 7 pkt 5 Ustawy o Samorządzie Gminnym z dnia 8 marca 1990 roku został nałożony obowiązek realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia. Osiągnięcie zakładanych celów wymaga skoordynowanych działań między innymi samorządu, zakładów opieki zdrowotnej, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, lokalnych mediów.

W ramach w/w obowiązków za najważniejsze i jednocześnie możliwe do wykonania uznano przeprowadzenie szczepień przeciwko bakteriom pneumokoki dla najmłodszych mieszkańców gminy tj. dzieci rocznika 2005-2006.

I. Opis problemu

Pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*) to powszechnie występujące bakterie chorobotwórcze, mogące atakować różne narządy człowieka.

Światowa Organizacja Zdrowia alarmuje, że zakażenia pneumokokowe są jedną z głównych przyczyn zachorowalności i umieralności dzieci na świecie. Co roku w wyniku chorób pneumokokowych umiera od 700 tysięcy do miliona dzieci na świecie. W Polsce ponad 60% dzieci uczęszczających do żłobków jest nosicielami pneumokoków.

Częstotliwość występowania w Polsce chorób pneumokokowych oraz oporność szczepów pneumokoka na popularne u nas antybiotyki wzbudziły zaniepokojenie profesjonalistów medycznych: mikrobiologów, pediatrów, immunologów, neonatologów, promotorów zdrowia, prowadząc jednocześnie do wniosku, że **jedynie szczepienia dzieci**, ograniczające rozprzestrzenianie się antybiotykoopornych szczepów pneumokoka, mogą przyczynić się do **zmniejszenia częstości występowania schorzeń** wywołanych przez te bakterie.

Znanych jest około 90 typów (**serotypów**) **pneumokoka** różniących się budową otoczki. Zdecydowaną większość groźnych zakażeń powodują tylko niektóre z nich, najbardziej agresywne. Jest ich około 10 i odpowiadają za 62% najgroźniejszych zakażeń.

Zwykle występują w jamie nosowej i gardle dzieci oraz dorosłych. Szczególnie u małych dzieci bardzo łatwo dochodzi do zasiedlenia (**nosicielstwa**) śluzówki nosa i gardła pneumokokami, ponieważ dzieci mają niedojrzały układ odpornościowy i nie produkują wystarczającej ilości przeciwciał odpornościowych przeciw tego typu bakteriom.

Inwazyjna choroba pneumokokowa to ciężkie zakażenie pneumokokowe o dużym nasileniu objawów chorobowych obejmujące ważne narządy wewnętrzne. W przebiegu takiego zakażenia pneumokoki znajdują się we krwi lub innym miejscu w organizmie człowieka, w którym w stanie zdrowia nie powinno być tych bakterii. Do najczęstszych zakażeń inwazyjnych należą: zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, bakteremia (bakteryjne zakażenie krwi, bez wyraźnych objawów chorobowych), posocznica (sepsa) (bakteryjne zakażenie krwi z występującymi objawami uogólnionego zakażenia i objawami ze strony różnych narządów), zapalenie płuc.

1. Zapalenie opon mózgowych

Zapalenie opon mózgowych otaczających mózgowie i rdzeń kręgowy może być wywołane przez

wirusy oraz przez bakterie. Taki stan zapalny może rozwinąć się bardzo szybko.

Bakteryjne, ropne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych wywołują najczęściej dwoinki zapalenia opon mózgowych - meningokoki. Innym czynnikiem wywołującym mogą być np. Haemophilus influenzae typu b (Hib), przeciwko któremu od lat rutynowo szczepione są dzieci. Symptomy to między innymi wysoka gorączka, ból głowy, sztywność karku, nudności i wymioty, a czasem śpiączka.

2. Zakażenie krwi (posocznica, sepsa)

Zakażenie krwi występuje wówczas, gdy bakterie przedostaną się do krwiobiegu. Dwoinki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych szybko rozprzestrzeniają się w całym organizmie, co prowadzi do zakażenia ogólnego. Choroba w tej groźnej dla życia postaci poprzez osłabienie serca i krwiobiegu oraz rozległe krwawienia pod skórą i do narządów wewnętrznych w ciągu kilku godzin może doprowadzić do śmierci. Symptomy to między innymi gorączka, kaszel, bóle piersi i problemy z oddychaniem, np. duszności.

3. Bakteriemia

Występuje w postaci pojawienia się bakterii we krwi (zwane również posocznica); jest to bardzo poważna choroba. Symptomy to między innymi gorączka, ból głowy oraz skurcze i bóle mięśniowe.

Małe dzieci i młodzież to grupy szczególnie narażone.

Łatwemu rozprzestrzenianiu się pneumokoków sprzyjają:

1. Wysoka częstość **nosicielstwa**,
2. Częste zakażenia wirusowe układu oddechowego (grypa),
3. Skupiska ludzkie (żłobki, przedszkola, domy dziecka),
4. Częste używanie antybiotyków, powoduje powstawanie **szczepów pneumokokowych** odpornych na antybiotyki.

Chociaż nie u wszystkich osób, u których stwierdza się obecność pneumokoków dochodzi do zachorowania, każdy, u kogo doszło do zasiedlenia górnych dróg oddechowych (czyli stał się **nosicielem**), potencjalnie może zakażać innych drogą kropelkową, np. w czasie kaszlu, kichania czy przez bezpośredni kontakt. Przebywanie w grupie, na dyskotekach, prywatkach oraz typowe dla młodzieży zachowania (np. picie ze wspólnego naczynia) także sprzyjają infekcji.

Okres inkubacji (okres czasu po jakim bakteria zaczyna wywoływać oznaki i symptomy) dla choroby pneumokokowej może wynieść zaledwie 24 godziny.

Różnica między infekcją pneumokokową a infekcją meningokokową?

Infekcja meningokokowa wywoływana jest przez inny rodzaj bakterii niż infekcja pneumokokowa. I chociaż infekcja meningokokowa może dotknąć wszystkie grupy wiekowe, atakuje głównie dzieci poniżej 5 roku życia oraz młodych ludzi w wieku od 15 do 24 lat. Infekcja meningokokowa objawia się zazwyczaj w postaci zapalenia opon mózgowych oraz posocznicy.

Choroba pneumokokowa może pojawić się o każdej porze roku, choć najczęstsze przypadki zachorowań mają miejsce w zimie i na wiosnę. Zaszczepienie pomoże ochronić się przed bakterią pneumokokową.

Szczepionka pneumokokowa stosowana w tym programie nosi nazwę Pneumo 23. Zapewnia ona ochronę przed 23 najczęstszymi szczepami bakterii pneumokokowej. Istnieje niewielka liczba odmian bakterii nie objętych tą szczepionką, więc w przypadku pojawienia się jakichkolwiek oznak czy symptomów choroby pneumokokowej należy zawsze udać się do lekarza po poradę, nawet jeśli ma to miejsce u osoby już zaszczepionej. Szczepionkę pneumokokową można przyjąć jednocześnie ze szczepionką na gripę, należy jednak pamiętać, że szczepionkę na gripę należy powtarzać co rok.

II. Informacja o organizacji programu

1. Nazwa i adres instytucji zgłaszającej program: Gmina Hażlach, ul. Główna 57.
2. Program powstał ze względu na występowanie licznych przypadków zarażenia bakteriami Pneumokoki w województwie śląskim, z ukierunkowaniem na mieszkańców znajdujących się w grupie najwyższego ryzyka.
3. Zasięg programu: dzieci rocznika 2005;2006 z terenu Gminy Hażlach.
4. Osoby koordynujące program: Wójt Gminy Hażlach.
5. Czas realizacji programu: od dnia podpisania umowy do 15.12.2009r.

III. Cele programu

1. Cel główny to profilaktyka zdrowotna, zmniejszenie liczby zachorowań na choroby wywołane bakteriami pneumokoki.
2. Cele szczegółowe:
 - zaszczepienie jak największej ilości dzieci w/w roczników szczepionką przeciwko Pneumokokom znajdujących się w grupie najwyższego ryzyka,
 - promowanie szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki przeciwdziałania chorobom wywołanym przez w/w bakterie,
3. Grupa docelowa: ok. 211 dzieci w wieku od 3 do 4 roku życia.

IV. Strategia i metody

- zmotywowanie rodziców w/w grupy dzieci do szczepień przeciwko bakteriom pneumokoki poprzez informowanie ich o skutkach chorób wywołanych przez w/w bakterie,
- rozpowszechnianie informacji o w/w szczepieniach w przedszkolach, szkołach, Zakładach Opieki Zdrowotnej w formie bezpośredniej bądź za pomocą ulotek, broszur, plakatów,
- wykonanie szczepień przeciwko bakteriom pneumokoki,
- monitorowanie poszczególnych zadań programowych poprzez wizytacje w placówkach realizujących program.

V. Finansowanie programu

Przedmiotowy program zdrowotny zrealizowany zostanie w całości ze środków budżetu Gminy Hażlach.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr inż. Karol Czempiel